

Informace o Knihovně MFF UK v roce 2016

Organizace Knihovny MFF UK

Knihovna je rozdělena na tři oddělení (fyzikální, informatické a matematické). Součástí knihovny je dále Půjčovna skript a učebnic, Knihovna dějin přírodních věd (KDPV) a tři dílčí knihovny.

ODDĚLENÍ FYZIKÁLNÍ - Knihovna Františka Závíšky, Ke Karlovu 3, Praha 2

otevírací doba: Po - Čt 8.30 - 18.00, Pá 8.30 - 15.00

ODDĚLENÍ INFORMATICKÉ, Malostranské náměstí 25, Praha 1

otevírací doba: Po - Čt 9.00 - 16.00, Pá 9.00 - 15.00

ODDĚLENÍ MATEMATICKÉ - Knihovna Václava Hlavatého, Sokolovská 83, Praha 8

otevírací doba: Po - Čt 8.30 - 18.00, Pá 8.30 - 15.00

PŮJČOVNA SKRIPT A UČEBNIC, V Holešovičkách 2, Praha 8

otevírací doba: Po - Čt 8.30 - 18.00, Pá 8.30 - 15.00

KNIHOVNA DĚJIN PŘÍRODNÍCH VĚD, V Holešovičkách 2, Praha 8

otevírací doba: Čt 9.00 - 12.00

Dílčí knihovna Astronomického ústavu UK (Knihovna Augusta Seydlera)

Dílčí knihovna Katedry geofyziky

Dílčí knihovna Katedry fyziky atmosféry

Provoz dílčích knihoven je zajišťován příslušnými katedrami; akvizici a vstupní zpracování dokumentů provádí centrálně fyzikální oddělení Knihovny MFF UK.

Aktuální stav knihovního fondu

počet knihovních jednotek celkem:	177 635
počet tištěných časopiseckých titulů celkem:	1 352
počet záznamů knihovních jednotek v katalogu:	157 737

Rok 2016 – souhrnná data o knihovně

počet aktivních uživatelů:	3 049
přírůstek knihovních jednotek:	1 640
počet titulů dostupných elektronických knih (MFF)	186
počet realizovaných výpůjček:	29 903
z toho prodloužení	12 575
počet realizovaných MVS požadavků jiným knihovnám:	614
počet realizovaných MVS požadavků z jiných knihoven:	438
počet zhotovených stran kopií:	3 264
počet výpůjček vrácených prostřednictvím biblioboxů	932

Náklady na literaturu v celkové výši 9,93 mil. Kč (sekce fyziky 5,74 mil. Kč, sekce informatiky 1,73 mil. Kč, sekce matematiky 2,46 mil. Kč) byly hrazeny z projektů UNCE, PRVOUK, SVV a provozních peněz jednotlivých sekcí. Z výše uvedených zdrojů a z grantových prostředků bylo dále nakoupeno 481 knih v úhrnné hodnotě 808 tis. Kč (sekce F 222, sekce M 192, sekce I 67 knih).

Z provozních prostředků knihovny byla dokoupena studijní literatura ve výši 106 tis. Kč.

Dalším zdrojem přírůstků nové literatury byly výměny za české tituly *Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae* a *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*.

Počet časopiseckých titulů získaných výměnou: 147

V roce 2016 knihovna zpracovala a zařadila do katalogu 538 knih, které získala MFF UK darem a 5 knih, které získala výměnou.

Elektronické informační zdroje (EIZ):

V roce 2016 knihovna zajišťovala přístup k oborovým nebo multioborovým informačním zdrojům, pořízeným buď přímo fakultou, nebo prostřednictvím dotačních projektů (ať už se jich fakulta účastnila samostatně, nebo jako participující člen v rámci UK).

Jedná se například o citační databáze důležité pro sběr a správu bibliografie pracovníků fakulty *Web of Science* a *Scopus*; multioborové databáze *ScienceDirect*, *SpringerLink*, *Wiley Online Library*, *Oxford Journals STM*; zdroje pro fyziku *IOPScience*, elektronické časopisy *AIP* a *APS*, *Nature Physics* a *Nature Nanotechnology*; zdroje pro informatiku *ACM Digital Library*, *IEEE Xplore*, *COMPUTER-SCIENCEnetBASE*; zdroje pro matematiku *MathSciNet*, *JSTOR Mathematics & Statistics*. K většině těchto zdrojů je možné přistupovat i vzdáleně.

Aktualizovaný přehled všech dostupných elektronických informačních zdrojů je umístěn na Portálu elektronických časopisů UK na stránce <http://pez.cuni.cz>.

Pro přístup k elektronickým informačním zdrojům se ve větší míře začal uplatňovat také EDS od firmy *EBSCO*. Tento discovery systém na jednom místě integruje vyhledávání v různorodých zdrojích, které jsou dostupné na UK a na fakultě. Služba je mj. dostupná na stránce: <http://ukaz.cuni.cz>.

Přehled informačních zdrojů spoluvytvářených Knihovnou MFF UK

Centrální katalog UK	http://ckis.cuni.cz/F/
Portál elektronických zdrojů UK (PEZ)	http://pez.cuni.cz/
Discovery služba UK (UKAŽ)	http://ukaz.cuni.cz
Bibliografie MFF UK	http://www.mff.cuni.cz/fakulta/lib/bib.htm
ePrezenčka (participace v rámci UK)	http://repozitar.cuni.cz
Repozitáře závěrečných prací UK	http://repozitar.cuni.cz , http://www.cuni.cz/UK-4427.html

Programové vybavení knihovny

- systém Aleph 500 v. 22.1.4 (moduly katalogizace, výpůjčky, akvizice, meziknihovní výpůjčky), integrovaná součást Centrálního knihovně-informačního systému UK
- systém pro dlouhodobou archivaci a správu elektronických dokumentů DigiTool
- systém na správu elektronických zdrojů Verde, linkovací server SFX, EBSCO Discovery Service
- systém pro sběr a správu bibliografie OBD

Bibliografie pracovníků MFF UK

Knihovna v roce 2016 zpracovala 1598 bibliografických záznamů zaměstnanců fakulty, z nichž 1522 vyhovělo požadavkům RIV. Bibliografie pracovníků MFF UK je dostupná na stránce <http://www.mff.cuni.cz/fakulta/lib/bib.htm>.

Na konci roku 2016 se knihovna podílela na přípravách projektu administrace personálních identifikátorů autorů z MFF UK (ORCID).

Rok 2016 – shrnutí

Na začátku roku knihovna kontaktovala pracovníky Národní knihovny ČR a dle jejich pokynů a ve spolupráci se správci CKIS zahájila přípravné práce pro přispívání do Souborného katalogu ČR. Editovány byly tisíce záznamů a následně do souborného katalogu odešlo několik dávek nově vytvořených záznamů. Za matematické oddělení (ABD009) to bylo 174 záznamů a za inženýrské oddělení (ABD170) to bylo 215 záznamů. Nejvíce záznamů k editaci mělo na starosti fyzikální oddělení knihovny (vzhledem k objemu svého fondu a ke správě sbírek několika dílčích knihoven), které na opravách pracovalo průběžně celý rok. Se začátkem odesílání se počítá až na rok 2017.

V únoru proběhla již třetí revize výpůjček zaměstnanců fakulty, tentokrát se přehledy výpůjček generovaly a odesílaly mimo systém Aleph. Vyskytlo se sice pár drobných nedostatků, ale ty by měly být pro příště vyřešeny.

V souvislosti s plným provozem EDS UKAŽ byly ze souborného katalogu CKIS odstraněny veškeré elektronické zdroje bez přímé vazby na předplatné či nákup jednotlivých knihoven UK. Jejich dostupnost je tak nyní přes portál PEZ (resp. UKAŽ).

Během léta proběhla rekonstrukce topení na pobočce v Troji. Zároveň zde proběhl i poměrně obsáhlý odpis zastaralé a poškozené studijní literatury a posun fondu. Rozsáhlý odpis zastaralé odborné literatury proběhl i v dílčí knihovně Katedry geofyziky.

Zástupkyně knihovny se na přelomu srpna a září opětovně zúčastnily setkání studentů prvních ročníků na Albeři, kde svědomitě a úspěšně reprezentovaly knihovnu a představily studentům její služby a zároveň upozornily i na nové rysy tzv. výpůjční matice.

Koncem roku došlo k přechodu na novou výpůjční matici. Nová matice především sjednocuje pravidla pro půjčování jednotlivých dokumentů ve všech knihovnách UK. (např. jednotná výpůjční lhůta, jednotné kategorie čtenářů, stejná výše poplatků z prodlení, jednotné lhůty pro prodlužování atd.). V této souvislosti se knihovna rozhodla zrušit poplatky za odesílání upomínek.

V návaznosti na nový knihovní řád UK vydaný rektorem byl zrevidován provozní a výpůjční řád knihovny. Oba nové dokumenty byly na konci roku schváleny vedením fakulty.

Po celý rok probíhala systematická retrokatalogizace dokumentů z depozitářů fyzikálního oddělení v Troji, do kterého se zapojili i pracovníci dalších poboček knihovny.

K 31.12.2016 ukončila pracovní poměr dlouholetá ředitelka knihovny RNDr. Drahomíra Hrušková. Na této pozici pracovala nepřetržitě od roku 1993. Za tu dobu prošla knihovna nebývalým rozvojem. Byly rekonstruovány pobočky v Karlíně, na Karlově a v Troji; byla nově vybudovaná pobočka na Malé Straně a depozitáře v Karlíně a v Troji. Bohužel knihovna zažila i těžké období po povodních v roce 2002, kdy byly zasaženy fondy knihovny v Karlíně a v Troji. Nicméně především díky vedení paní ředitelky se podařilo služby obou poboček obnovit a pobočky postupně nechat zrekonstruovat. Cenným přínosem byla její spolupráce s ostatními knihovnami, zejména při zpřístupňování elektronických informačních zdrojů a vytváření konsorcií za účelem jejich nákupu, ale i v mnoha dalších oblastech. Díky svému lidskému a vstřícnému přístupu dokázala vytvořit stabilní tým odborných knihovníků, které vždy vedla k pečlivé a svědomité práci s důrazem na poskytování služeb vědeckým a akademickým pracovníkům a studentům. Za vše jí patří velké poděkování.

Plány na rok 2017

- přechod na novou výpůjční matici (1. 1. 2017)
- podpis smlouvy o spolupráci na budování SK ČR (leden); systematické opravy bibliografických záznamů pro odevzdávání do SK ČR
- revize aktuálních výpůjček zaměstnanců fakulty (únor)
- revize knihovního fondu fyzikálního oddělení na Karlově (jaro) a infromatického oddělení na Malé Straně (léto)
- na jaro/léto je plánováno spuštění nového repozitáře DSpace pro ukládání kvalifikačních prací, nově i habilitačních, který má postupně nahradit oba dva stávající repozitáře (Digitool a Repozitář závěrečných prací UK)
- pokračování retrokatalogizace fondu z depozitářů fyzikálního oddělení v Troji
- příprava nových materiálů pro soustředění studentů prvních ročníků na Albeři (videa, propagační předměty apod.)
- koordinace zakládání personálních identifikátorů pro všechny publikující osoby na MFF UK (ORCID) - uzávěrka 30. 11. 2017
- kompletní přemapování oborových kódů u všech publikací MFF UK za roky 2012-2017 dle nové klasifikace oborů na UK (bude probíhat ve spolupráci s katedrálními správci OBD)
- v roce 2017 končí projekt LR pro podporu vědy a výzkumu, který zajišťuje přístup k zásadním elektronickým informačním zdrojům. Na něj naváže projekt CzechELib - Národního centra pro pořizování, správu a využívání elektronických informačních zdrojů (časopisů, knih, databází, aj.), který má za cíl zajistit financování EIZ na roky 2018-2022 z peněz EU a ze státního rozpočtu. Fakultní knihovny bude v projektu zastupovat Knihovna UK. Z projektu knihovna plánuje financovat některé EIZ, které dosud sama předplácela
- v letech 2017-2019 bude fakulta prostřednictvím knihovny i nadále členem konsorcia SCOAP3 (Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics) - memorandum o přidružení k tomuto konsorciu podepsala fakulta v roce 2013. Jedná se mezinárodní sdružení prosazující otevřený přístup k vědeckým článkům na poli jaderné a subjaderné fyziky. Projekt je zastřešován Evropskou organizací pro jaderný výzkum (CERN)